

**Školský vzdelávací program pre 1. a 2.
stupeň ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča 419
ISCED 1, ISCED 2**

Názov:

DÚHA

Motto:

Rôzni, ale spolu

Obsah

1	Všeobecná charakteristika školy.....	7
1.1	Veľkosť školy.....	7
1.2	Charakteristika žiakov.....	7
1.3	Charakteristika pedagogického zboru – personálne zabezpečenie	8
1.3.1	Koordinátori.....	9
1.3.2	Štruktúra pedagogického zboru	10
1.3.3	Odbornosť vyučovania	11
1.3.4	Organizácia prijímacieho konania	11
1.4	Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	13
1.5	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	14
1.6	Priestorové a materiálno–technické podmienky školy.....	16
1.6.1	Škola ako životný priestor	19
1.6.2	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní ...	19
2	Charakteristika školského vzdelávacieho programu.....	22
2.1	Ciele školy.....	22
2.1.1	Škola.....	23
2.1.2	Zameranie školy a stupeň vzdelania.....	23
2.1.3	Základná filozofia školy	23
2.1.4	Zameranie školy	24
3	Stupeň vzdelania ISCED 1 a ISCED2	26
3.1	Profil absolventa ISCED 1	26
3.2	Profil absolventa ISCED 2	29
3.3	Profil absolventa ISCED 1 so zdravotným znevýhodnením.....	32
4	Pedagogické stratégie.....	36
5	Vzdelávacie oblasti a prierezové témy ISCED 1	42
6	Vzdelávacie oblasti a prierezové témy ISCED 2	51
7	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia	60
7.1	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov.....	60
7.2	Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	62
7.3	Hodnotenie školy.....	63
8	Školský učebný plán - 2023/2024.....	65
9	Poznámky.....	67

Školský vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň ZŠ – ISCED 1, ISCED2

Stupeň vzdelania:	ISCED 1	ISCED 2
Dĺžka štúdia:	4 roky	5 rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Študijná forma:	denná	
Druh školy:	štátna	

Predkladateľ:	ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča 419
Názov školy:	ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča 419
Adresa :	Partizánska Ľupča 419, 032 15
IČO:	37810405
Riaditeľ školy:	Mgr. Ľuboš Hošala
Koordinátor pre ŠkVP:	Ing. Laura Repová
Ďalšie kontakty:	tel. č. 0905336752, 0911357654
e-mail:	zsplupca@gmail.com
web:	www.zspl.edupage.org
Zriaďovateľ:	Obec Partizánska Ľupča
Názov:	Obec Partizánska Ľupča
Adresa:	Partizánska Ľupča, 032 15
Kontakty:	tel.č.: 0445570755, e-mail: ou@partizanskalupca.com

Záznamy o platnosti a revidovaní Školského vzdelávacieho programu (ďalej ŠkVP)

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, opravy
1.9. 2015	26. 8.2015	1.ročník – ANJ – 2 hod. 5. ročník - Ručné práce /RUP/ – 1 hod. Regionálny dejepis /RGD/ - 1 hod. Čitateľská dielňa /ČTD/ – 1 hod. Prerokovaný pedagogickou radou 26.8.2015
1.9.2015	30.8.2016	1.ročník – ANJ – 2 hod. 2.ročník – ANJ – 2 hod. Zvedavé písanie a čítanie /ZIC/ - 1 hod 5.ročník – Ručné práce /RUP/ – 1 hod. Regionálny dejepis /RGD/ - 1 hod. Čitateľská dielňa /ČTD/ – 1 hod. 6.ročník – Environmentálna výchova /ENV/ - 1hod Dejepis/rozšírenie počtu hodín +1/ Biológia /rozšírenie počtu hodín +1/ Matematika /rozšírenie počtu hodín +1/
1. 9. 2016	28.8.2017	1.ročník – ANJ – 2 hod. 2.ročník – ANJ – 2 hod. Zvedavé písanie a čítanie/ZIC/ - 0,5 hod. Tvorba projektov - 0,5 hod. 3.ročník - Zvedavé písanie a čítanie/ZIC/ - 1hod. Tvorba projektov – 0,5 hod. Výtvarná výchova – rozšírenie počtu hodín O 0,5 hod. 5.ročník – Ručné práce/RUP/ – 1 hod. Regionálny dejepis/RGD/ - 1 hod. Čitateľská dielňa/ČTD/ – 1 hod. 6.ročník – Čitateľská dielňa /ČTD/ - 1 hod. Dejepis/rozšírenie počtu hodín +1/ Biológia /rozšírenie počtu hodín +1/ Matematika /rozšírenie počtu hodín +1/ 7.ročník - Pestovateľské práce /rozšírenie počtu hodín + 1 hod. Slovenský jazyk a literatúra/rozšírenie počtu hodín + 1 hod. Matematika/rozšírenie počtu hodín +1/ Dejepis/rozšírenie počtu hodín +1/
1. 9. 2018	30.8.2018	4.ročník - Ochrana prírody a zdravia + 1 hod. 8.ročník – Finančná gramotnosť + 1 hod. Varenie + 1 hod. Biológia + 1 hod.

		<p>1.ročník – ANJ – 2 hod. 2.ročník – ANJ – 2 hod. Zvedavé písanie a čítanie/ZIC/ - 1 hod. 3.ročník - Zvedavé písanie a čítanie/ZIC/ - 1 hod. Prírodoveda – rozšírenie počtu hodín o 1 hod. 4.ročník - Zvedavé písanie a čítanie/ZIC/ - 1 hod. 5.ročník - Ručné práce/RUP/ – 1 hod. Čitateľská dielňa /ČTD/ - 1 hod. Informatika /rozšírenie počtu hodín +1/ 6.ročník – Čitateľská dielňa /ČTD/ - 1 hod. Pestovateľské práce /PP/ – 1 hod. Informatika /rozšírenie počtu hodín +1/ Matematika /rozšírenie počtu hodín +1/ 7.ročník - NEJ – 2 hod. Informatika /rozšírenie počtu hodín +1/ Matematika /rozšírenie počtu hodín +1/ 8.ročník - NEJ – 2 hod. Finančná gramotnosť /FIG/ hodín +1/ 9.ročník – NEJ – 2 hod. Príprava na testovanie MAT /PTM/ - 1 hod. Príprava na testovanie SJ /PTS/ - 1 hod. Informatika /INF/ - 1 hod.</p>
1.9.2019	30.8. 2019	
4.2.2020	27. 1.2020	<p>9.ročník - NEJ – 2 hod. Príprava na testovanie MAT /PTM/ - 1 hod. Príprava na testovanie SJL / PTS / - 1 hod. Dejepis /DEJ/ - rozšírenie počtu hodín + 1</p>
1.9. 2020	28.8. 2020	<p>1. ročník - ANJ /2 hod./. 2. ročník - ANJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. 3. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. Prírodoveda /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 4. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. 5. ročník - Ručné práce/RUP/ 0,5 hod. Pestovateľské práce /PEC/ 0,5 hod. Informatika /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./. 2.ročník - SJL - /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Informatika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Pestovateľské práce /PEC/ 0,5 hod. Ručné práce /RUP/ 0,5 hod. 7. ročník - NEJ /2 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín +1hod./. Geografia /GEG/ rozšírenie počtu hodín + 1 hod. 8. ročník - NEJ /2 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 9. ročník – NEJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./. Informatika /INFO/ 1 hod.</p>

1.9. 2021	30.8. 2021	<p style="text-align: center;">Chémia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p> <p>1. ročník - ANJ /2 hod./.</p> <p>2. ročník - ANJ /2 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./.</p> <p>3. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Prírodoveda /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p> <p>4. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./.</p> <p>5. ročník - Ručné práce/RUP/ 0,5 hod.</p> <p style="padding-left: 20px;">Pestovateľské práce /PEC/ 0,5 hod.</p> <p style="padding-left: 20px;">Informatika /rozšírenie počtu hodín +1 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Matematika /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">SJL /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./.</p> <p>6. ročník - Matematika /rozšírenie počtu hodín + 2 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Informatika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Pestovateľské práce /PEC/ 0,5 hod.</p> <p style="padding-left: 20px;">Ručné práce /RUP/ 0,5 hod.</p> <p>7.ročník - NEJ /2 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Geografia /GEG/ rozšírenie počtu hodín + 1 hod.</p> <p>8. ročník - NEJ /2 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p> <p>9. ročník – NEJ /2 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">SJL /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Matematika /rozšírenie počtu hodín + 0,5 hod./.</p> <p style="padding-left: 20px;">Informatika /INFO/ 1 hod.</p> <p style="padding-left: 20px;">Chémia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.</p>
-----------	------------	--

1.9.2022	30.8.2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. ročník - ANJ /2 hod./. 2. ročník - ANJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. 3. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. MAT/rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 4. ročník - PDA /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. 5. ročník - Ručné práce/RUP/ 1 hod. MAT /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 6. ročník - Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Biológia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Environmentálna výchova /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./ Ručné práce /RUP/ 1 hod. 7.ročník - NEJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 8. ročník - NEJ /2 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 9. ročník – NEJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Chémia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.
1.9.2023	31.8.2023	<ol style="list-style-type: none"> 1. ročník - ANJ /2 hod./. 2. ročník - ANJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. 3. ročník - SJL /rozšírenie počtu hodín +1 hod./. MAT/rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 4. ročník - ENV /nový predmet 1 hod./. 5. ročník - ENV/ nový predmet 1 hod. MAT /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 6. ročník - Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Biológia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. ENV /nový predmet 1 hod./ Ručné práce /RUP/ 1 hod. 7.ročník - NEJ /2 hod./. ENV /nový predmet 1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 8. ročník - NEJ /2 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. 9. ročník – NEJ /2 hod./. SJL /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Matematika /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./. Chémia /rozšírenie počtu hodín + 1 hod./.

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou Partizánska Ľupča je menšia, plne organizovaná škola. Právnu subjektivitu škola získala 1. apríla 2002. Od 1. júla 2002 je zriaďovateľom obec Partizánska Ľupča a od 1. septembra 2003 je škola zlúčená s materskou školou administratívne. Od 1.9. 2006 bola MŠ presťahovaná do budovy školy aj fyzicky.

Základná škola má 9 tried, po jednej triede z každého ročníka.

V školskom roku 2023/2024 základnú školu navštevuje **129 žiakov**. Z toho **60 dievčat**.

Na prvom stupni ZŠ sú 4 triedy, počet žiakov 64. Z toho dievčat 31.

Na druhom stupni ZŠ je 5 tried, počet žiakov 65. Z toho dievčat 28.

Počet detí navštevujúcich ŠKD - 50 (dve oddelenia).

Počet žiakov v MŠ je 47, z toho 22 dievčat, počet tried: 3

Škola sa nachádza v okrajovej časti obce, v tichom prostredí s veľkým udržiavaným areálom. Žiaci sa od školského roku 2008/2009 vzdelávajú podľa ŠVP a ŠkVP a od školského roku 2014/15 podľa inovovaného ŠVP a inovovaného ŠkVP. V budove školy sú vytvorené priestory pre materskú školu, školský klub detí a školskú jedáleň. Škola je umiestnená v bezhlučnom a bezprašnom prostredí. Škola nemá telocvičňu. Vyžívajú sa ihriská v školskom areáli. Výchovno-vzdelávací proces prebieha v odborných učebniach, kmeňových triedach a na chodbe na 1. poschodí (TSV).

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci 1. a 2. stupňa vo veku od 6 do 15 rokov z obcí Partizánska Ľupča a Malatíny, ktoré majú spoločný školský obvod, prípadne z iných okolitých obcí. Vo všetkých ročníkoch je len jedna trieda. Škola umožňuje aj začlenenie, integráciu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (žiaci so špecifickými poruchami učenia a poruchami správania sa) do bežných tried. Na škole je až 26 týchto žiakov. Škola má niekoľkoročné skúsenosti s prácou s integrovanými žiakmi s rôznymi poruchami. V tomto školskom roku im bude venovaná rovnako vysoká pozornosť ako predchádzajúci rok z dôvodu, že škola bola zaradená do Národného projektu „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III“. V rámci uvedeného projektu sme mohli prijať do zamestnania opäť dvoch asistentov učiteľa a jedného školského špeciálneho pedagóga na plný úväzok. Reálne predpokladáme, že úroveň a kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu zostane vysoká alebo ešte vyššia ako minulé roky so žiakmi so špeciálno-výchovnými potrebami, ako aj ostatným žiakom.

Žiakom umožníme rozvíjať talent a ich zručnosti aj v rámci mimoškolskej záujmovej činnosti. Od októbra začnú pracovať záujmové krúžky pod vedením pedagógov školy. Ich činnosť bude zameraná na prípravu kultúrnych a spoločenských programov, tvorivosť, praktické zručnosti, športovú zdatnosť a zdravotnú prípravu.

Aj v tomto školskom roku plánujeme spolupracovať so Súkromným školským zariadením SZUŠ Dotyk Ružomberok (výtvarný odbor), so Súkromným školským zariadením SZUŠ Katolícky kruh RBK (literárno-dramatický odbor) a štátnou ZUŠ Ľudovíta Fullu Ružomberok (výtvarný, tanečný odbor a hudobný odbor).

U všetkých žiakov sa budeme snažiť rozvíjať ich schopnosti, zručnosti a talent. Žiaci sa budú zúčastňovať predmetových olympiád a súťaží. Osobitnú pozornosť sa budeme snažiť venovať žiakom so slabšími vyučovacími výsledkami formou individuálneho prístupu a doučovania mimo vyučovacích hodín.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru – personálne zabezpečenie

Vďaka zapojenia sa do už spomínaného Národného projektu „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III“, mohli posilniť pedagogický zbor o dvoch asistentov učiteľa ZŠ a jedného školského špeciálneho pedagóga. Všetci novoprijatí projektoví zamestnanci spĺňajú požadované kvalifikačné požiadavky a ich mzdy budú plne financované z eurofondov. Súčasťou pedagogického zboru je aktuálne jedna začínajúca PZ (asistentka učiteľa), ktorá bude vykonávať pracovnú činnosť pod dohľadom uvádzajúceho učiteľa. V zmysle č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov - novela číslo 437/2020, ktorá vypúšťa obligatórnu povinnosť zriaďovať metodické združenia a predmetové komisie ako poradné orgány riaditeľa školy, sme sa aj počas tohto školského roka rozhodli zrušiť metodické združenia a predmetové komisie na základnej škole. Vybraní pedagógovia budú pôsobiť ako koordinátori pre vzdelávanie na 1. a na 2.stupni.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy bude prebiehať v súlade ročným plánom profesijného rozvoja v zmysle ustanovení zákona 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (adaptačné, inovačné, rozširujúce, kvalifikačné a aktualizácie vzdelávanie). Okrem iného sa aj v tomto školskom roku budeme zameriavať na vzdelávanie v oblasti čitateľskej gramotnosti, finančnej gramotnosti, moderných a inovatívnych metód vyučovania. Prioritou bude oblasť projektového, kooperatívneho a personalizovaného vyučovania.

Nakoľko máme viac ako 20% žiakov (26 žiakov) integrovaných s rôznymi druhmi porúch učenia a správania, je nesmiernou výhodou, že sme mohli zamestnať už spomínaných

projektových zamestnancov.

Školský špeciálny pedagóg sa venuje všetkým žiakom so špecifickými poruchami učenia, spolupracuje s vyučujúcimi, s vedením školy a rodičmi žiakov. Asistenti učiteľa pomáhajú prekonávať bariéry pri edukačnom procese žiakom so ŠVVP.

Výchovný poradca okrem profesijného poradenstva spolu so špeciálnym pedagógom koordinuje výchovu a vzdelávanie, pomáha riešiť výchovné problémy a usmerňuje pôsobenie na žiakov so ŠVVP.

Školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca a vedenie školy spolu tvoria Podporný tím, ktorý sa zaoberá riešením výchovných problémov žiakov.

Školský špeciálny pedagóg spolu s asistentmi učiteľa tvoria Inkluzívny tím, ktorý sa zameriava na proces inklúzie a integrácie všetkých žiakov školy.

Externým učiteľom je vyučujúci evanjelického náboženstva zamestnaného na dohodu o pracovnej činnosti.

V dvoch oddeleniach ŠKD pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci (jedna vychovávateľka na plný pracovný úväzok a druhá pani vychovávateľka na čiastočný úväzok).

Na škole budú vytvorené špecializované pracovné pozície koordinátorov pre environmentálnu výchovu, koordinátor protidrogovej prevencie a zdravého životného štýlu, koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu, koordinátor výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu, koordinátor čitateľskej gramotnosti, finančnej gramotnosti, koordinátor pre činnosť žiackeho parlamentu a koordinátor tvorby školského časopisu.

1.3.1 Koordinátori

Koordinátor protidrogovej prevencie a zdravého životného štýlu postupuje podľa preventívneho plánu vychádzajúceho z Národného programu boja proti drogám a zo Stratégie prevencie kriminality. Iniciuje preventívne aktivity/besedy s odborníkmi, súťaže, ankety, zapájanie žiakov do preventívnych projektov, športových, výtvarných, literárnych súťaží, rovesnícke programy a ďalšie/. Koordinuje a metodicky usmerňuje preventívnu a informačnú činnosť, monitoruje aktuálny stav výskytu sociálno- patologických javov a priebežne informuje žiakov, ich zákonných zástupcov o preventívnych aktivitách školy, o možnostiach spolupráce s poradenskými a preventívnymi odbornými zariadeniami v prípade pomoci ohrozeným deťom. Postupuje v súlade s Európskym politickým rámcom Zdravie 2020, venuje pozornosť výchove k zdraviu a k zdravému životnému štýlu. Zapája žiakov do aktivít a programov, ktoré podporujú výchovu ku zdraviu a zdravému životnému štýlu, realizuje aktivity na podporu telesného a duševného zdravia, zapája žiakov do pohybových aktivít. Organizuje besedy, kvízy, zábavné popoludnia s témami zdravý

životný štýl.

Koordinátor enviromentálnej výchovy organizuje aktivity a besedy, ktoré vedú žiakov ku komplexnému pochopeniu vzťahov človeka k životnému prostrediu. Svoju činnosť zameriava najmä na vedenie k uvedomelej spotrebe zdrojov, povedomia v oblasti separácie, zhodnocovania (recyklácie) a likvidácie odpadov, na vytváranie správnych postojov a správania a žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia, na riešenie rôznych problémov ochrany prírody a krajiny.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu - organizuje besedy, prednášky a iné aktivity s cieľom vychovávať sociálne, morálne a emocionálne zrelé osobnosti, schopné konať a správať sa v súlade s etickými normami a hodnotami uznávanými danou spoločnosťou vo svojom sexuálnom, manželskom a rodinnom živote, dosiahnuť, aby žiak základnej školy na základe získaných poznatkov konal a správal sa v súlade s morálnymi zásadami spoločnosti, vedel odolávať negatívnym vplyvom okolia a dokázal v dospelosti vybudovať harmonické partnerské vzťahy založené na láske, úcte, vernosti, tolerancii a zodpovednosti. Zdroje: Učebné osnovy schválilo MŠ SR 29. júna 1988 pod číslom 2493/1998-41 s platnosťou od 1. septembra 1998. Konceptia vychádza z uznesenia vlády č.389/1996 Konceptia štátnej rodinnej politiky, Uznesenie č.390/1996 Komplexný program prevencie nákazy HIV/AIDS. Európsky politický rámec Zdravia 2020, Akčný plán prevencie obezity na roky 2015-2025, Sexuálna výchova č.4028/94-212, Sprievodca školským rokom 2023/2024.

Koordinátor výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu – vykonáva aktivity, realizuje programy, prednášky, besedy a súťaže, ktoré sú zamerané na osvojovanie si poznatkov o ľudských právach a slobodách, rešpektovania práva iných, rešpektovania princípov demokracie a tolerancie. Organizačne zabezpečuje zrealizovanie Olympiády ľudských práv pre žiakov školy. Aktívne sa s vedením školy podieľa na podporovaní účasti pedagogických zamestnancov na vzdelávaní so zameraním na demokratické občianstvo a ľudské práva a iné.

Koordinátor pre činnosť žiackej školskej rady – sprostredkováva a napomáha každoročnému kreovaniu a činnosti žiackej školskej rady aby sa posilnila jej spoluúčasť na primeranom riadení školy a žiakmi podaných návrhov a požiadaviek.

1.3.2 Štruktúra zamestnancov ZŠ s MŠ

A. Pedagogickí zamestnanci :

Riaditeľ ZŠ s MŠ	1
Zástupca riaditeľa ZŠ s MŠ pre ZŠ	1
Zástupca riaditeľa ZŠ s MŠ pre MŠ	1
Učitelia I. stupňa ZŠ	4 - plný úväzok + 1 RD
Učitelia II. stupňa ZŠ	5 - plný úväzok + 1 RD 1 - čiastočný úväzok (spolu 100% úv.) 1 – čiastočný úväzok
Externý učiteľ ENBV	1 – dohoda o prac. činnosti
Školský špeciálny pedagóg	1 – plný úväzok
Školský klub detí	2 – 1,6 úväzok
Asistenti učiteľa	5 - 3 plné úväzky + 2 čiast.úv. – spolu 4 plné úväzky
Učitelia MŠ	5 - plný úväzok

Spolu pedagogických zamestnancov vrátane MD resp. RD :

- fyzický počet - 28 + 2 RD z toho 2 muži

Podľa veku :

- do 30 rokov: 5 , do 40 rokov: 10, do 50 rokov: 15, do 60 rokov: 7, nad 60 rokov: 0

B. Nepedagogickí zamestnanci – fyzický počet 10 z toho 8 žien a 2 muži (MŠ 2, ŠJ 3, ZŠ 5)

Vysoký počet pedagogických zamestnancov je z toho dôvodu, že niektorí zamestnanci majú skrátené pracovné úväzky. Okrem toho sú do celkového počtu započítaní aj zamestnanci, ktorí sú na RD (1).

1.3.3 Odbornosť vyučovania

V predmetoch, ktoré sú profilovými na prijímacie pohovory a sú zároveň podrobované celoštátnym externým meraniam a vo väčšine ďalších vyučovacích predmetov má aktuálne škola zabezpečenú stopercentnú odbornosť vyučovania. Medzi predmetmi, ktoré zostávajú vyučované neodborne, patrí dejepis, etická výchova a výtvarná výchova. Okrem toho informatika z dôvodu materskej dovolenky vyučujúcej. Takže môžeme konštatovať, že odbornosť vyučovania na škole v školskom roku 2023 / 2024 bude 92 % čo je výborná úroveň odbornosti vyučovaných predmetov.

1.3.4 Organizácia prijímacieho konania

Prijímanie žiakov sa riadi v zmysle zákona o výchove a vzdelávaní č.245/2008 Z.z. (školský

zákon) a podľa určeného školského obvodu. Žiaci mimo školského obvodu sú prijatí na základe žiadosti rodičov pri splnení podmienok na prijatie (počet žiakov v triede).

V prípade záujmu o štúdium na tejto škole je spôsob prijímania nasledovný:

Žiaka prváka zapíšu rodičia do školy pri zápise do prvého ročníka, ktorý sa koná jeden deň v prvej polovici mesiaca apríl. Je stanovený spôsob prezentácie detí, ktorou deti preukazujú svoje zručnosti a vedomosti. Používame testy, ktorých cieľom je zistiť informácie o pracovnom tempe, pozornosti, sústredení, rozvinutosti jemnej motoriky a koordinácii pohybov, matematických predstavách, rozlišovaní geometrických tvarov a farieb a rečový prejav.

Na základe výsledkov pri dosahovaní kritérií je dieťa prijaté do prvého ročníka ZŠ. Pri prijímaní dieťaťa do prvého ročníka sa zisťuje jeho školská zrelosť. Školská zrelosť je súhrn kritérií, ktoré by malo dieťa dosiahnuť pri vstupe do školy. Pri zápise je okrem pedagogických zamestnancov MŠ a prvého stupňa ZŠ prítomný aj školský špeciálny pedagóg.

Žiaci do prvého ročníka v školskom roku 2023/2024 boli prijímaní na základe elektronickej prihlášky za ich účasti na zápise. Povzbudivé je, že na školský rok 2023/2024 bol prijatých väčší počet žiakov, ako tých, ktorí zo školy odišli.

Rodičia žiakov do vyšších ročníkov podajú žiadosť o zápis žiaka do školy. Na základe zápisu žiaka alebo žiadosti o prijatie žiaka do školy, riaditeľ školy rozhodne o prijatí vydaním rozhodnutia. Škola nemá špecifické požiadavky pri prijímaní žiakov do 5. ročníka. Máme vytvorené podmienky aj pre prijatie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

1.4 Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

1. Škola podporujúca zdravie

Škola realizuje projekt od roku 1997, certifikát Ministerstva školstva a národného centra pre podporu zdravia získala v roku 1998. Koordinátor projektu pracuje podľa vypracovaného projektu a riadi sa podľa plánu na príslušný školský rok.

Z priorít projektu:

- starostlivosť o zdravie žiaka
- relácie Svetový Deň výživy, Svetový Deň duševného zdravia, Deň narcisov, Biela pastelka
- pohybové aktivity žiakov Jesenné a Letné Dni športu, turistické vychádzky
- starostlivosť o životné prostredie
- živé kútiky v triedach
- skalka a vzorkovnica drevín
- projekt zasad' strom
- úprava areálu školy

2. Infovek - Otvorená škola

Tento projekt je základom postupnej integrácie IKT vo vyučovacom procese i v mimoškolskej záujmovej činnosti. Projekt realizujeme už od roku 2005.

3. Infovek- Otvorená škola športu

Tento projekt realizujeme od roku 2009 a je zameraný na podporu športových aktivít vo vyučovacom aj mimo vyučovacom procese.

4. Dopravná výchova

Za podpory KIA – MOTORS Slovakia sa vybuďovalo dopravné ihrisko v areáli školy. Využíva sa na plnenie cieľov prierezovej témy Dopravná výchova.

5. EDUNET . sk – nahradil v roku 2021 projekt Infovek

Škola bola zapojená do nasledovných projektov:

Záložka do knihy spojuje školy.

Slovensko číta deťom.

Aktivizujúce metódy vo výchove – AMV.

Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy.

Profesijný a kariérny rast pedagogických zamestnancov.

Viem, čo zjem.

Zdravý chrbátik.

Podpora profesijnej orientácie žiakov ZŠ.

Národný projekt Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno- vzdelávacie predmety.

Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva.

Ja Slovensko - programe „Ja a podnikanie“ pre ISCED 2 – cieľom projektu je zvýšiť finančnú gramotnosť žiakov ZŠ.

Nové trendy vo vzdelávaní učiteľov anglického jazyka na základných školách „English One“.

Aktuálne sme zapojení do nasledovných projektov:

Rozvojový projekt „Čítame radi“ – podpora a rozvoj čitateľskej gramotnosti

Národný projekt „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III“

Projekt „Podpora DPŠ a RŠ“ – žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na podporu vzdelávacích aktivít zamestnancov v rámci doplnkového pedagogického a rozširujúceho štúdia

Projekt zvýšenia kapacity infraštruktúry materskej školy – v spolupráci so zriaďovateľom

Tréneri do škôl – futbal

Erasmus

V priebehu školského roka 2023/2024 budeme dôsledne sledovať ponuky možného zapojenia sa do projektov a výziev s posúdením vhodnosti a účelnosti pre školu.

1.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi

Spolupráca školy s Radou rodičov bola v minulom období na veľmi dobrej úrovni. V tejto tradícii chceme pokračovať aj v nasledujúcom období. Spoločne plánujeme pokračovať v organizovaní akcií pre deti, ktoré majú už niekoľkoročnú tradíciu ako napr. Katarínska diskotéka, Mikulášska besiedka, Vianočný koncert, Benefičný ples, Karneval, Deň detí a Juniáles. Do spolupráce pri organizovaní mimoškolských akcií ako aj do aktivít v súvislosti s výchovno-vzdelávacím procesom sa budeme snažiť zapojiť čo najvyšší počet rodičov žiakov našej školy. Budeme organizovať aj naďalej podľa možností plenárne rodičovské združenia a triedne rodičovské schôdzky.

Zákonní zástupcovia si môžu dohodnúť stretnutie s ktorýmkoľvek učiteľom aj v inom. Rodičia budú o činnosti školy informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy a fb stránky. O prospechu žiakov sa môžu rodičia dozvedieť hlavne prostredníctvom internetovej žiackej knižky.

Spolupráca s obecným úradom

Spoluprácu s Obecným úradom Partizánska Ľupča a s obecným zastupiteľstvom bude hlavne sprostredkovať riaditeľ školy:

- pri organizovaní Benefičného plesu, Juniálesu , sv. Mikuláša,
- príspevky do obecných novín
- finančná pomoc
- príprava programov
- drobná materiálna pomoc
- bezplatné zapožičiavanie obecných priestorov – sály kultúrneho domu, priestory obecného ihriska
- zapíjanie sa do výziev a projektov zameraných na modernizáciu a rekonštrukciu priestorov

Spolupráca s OÚ v Žiline

OÚ poskytuje predovšetkým metodickú pomoc v oblasti výchovno - vzdelávacieho procesu, financovania, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v oblasti tvorby projektov.

Spolupráca s Národným inštitútom vzdelávania a mládeže

Regionálne pracovisko v Banskej Bystrici a v Žiline – hlavne v oblasti vzdelávania profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov.

Spolupráca s materskou školou

Nakoľko sme jeden právny subjekt a sídlime aj v jednej budove, úzko spolupracujeme pri organizovaní akcií:

- účasť detí MŠ na výchovných koncertoch
- účasť predškolákov na vyučovaní
- vystúpenie detí MŠ v programoch Vianočný koncert, Deň matiek, Vynášanie Moreny, stavenie mája a iné.

Spolupráca s obecnou knižnicou a mestskými knižnicami v LM a v RK

Besedy v knižnici, výchovné programy.

Spolupráca s Regionálnym centrom podpory učiteľov Liptova

Školenia, semináre pre učiteľov, mentoring pre učiteľa.

Spolupráca s Územným spolkom SČK v Liptovskom Mikuláši

Pri organizovaní branných kurzov a účelových cvičení zameraných na plnenie UO ochrany človeka a zdravia, tiež pri príprave žiakov na súťaž Hliadok mladých zdravotníkov.

Spolupráca s Múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši

Pri organizácii besied a prednášok.

Spolupráca s Radou školy pri ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča

Spoluprácu považujeme za nevyhnutnú súčasť práce školy, nakoľko je nielen kontrolným orgánom, ale aj poradným orgánom riaditeľa školy. Radu školy tvorí 11 členov: - 2 zástupcovia pedagogických zamestnancov, 1 zástupca nepedagogických zamestnancov školy, 4 delegovaní zástupcovia ObÚ, 4 zástupcovia z radov rodičov. Rada školy zasadá podľa plánu, najmenej trikrát ročne, v prípade potreby aj viackrát. Pre školský rok 2023/2024 bude potrebné doplniť Radu školy o pedagogického zástupcu za materskú školu a za základnú školu. Doterajším členom v Rade školy skončilo členstvo z dôvodu ukončenia pracovného pomeru.

Vo veľmi dobrej spolupráci budeme pokračovať aj **s policajným zborom formou:**

- prednášky a besedy
- Deň detí
- praktický výcvik na dopravnom ihrisku

Škola bude spolupracovať aj so spomínanými SZUŠ (DOTYK, Katolícky kruh), ZUŠ Ľudovíta Fullu, s CPPP a P Lipt. Mikuláš, Ružomberok a s poradenským zariadením Dobré centrum Ružomberok, ktorí nám vedú rovesnícke skupiny zamerané hlavne na riešenie vzťahov v kolektíve.

Taktiež plánujeme pokračovať v spolupráci s umelcami, ktorí realizujú výchovné koncerty pre našich žiakov zamerané na rôzne témy napr. finančná gramotnosť, environmentálna výchova, odpadové hospodárstvo, protidrogová prevencia, šikana a kyberšikana a iné.

1.6 Priestorové a materiálo–technické podmienky školy

Sídлом školy je dvojpodlažná budova, v ktorej sa nachádzajú priestory materskej školy, základnej školy, školského klubu detí a školská jedáleň.

Prízemie:

Sú priestory vybudované pre materskú školu. Konkrétne sa jedná o miestnosť na stolovanie (jedáleň), tri miestnosti, ktoré slúžia ako herne, ďalšie dve miestnosti slúžia len na spanie detí, zborovňa, sociálne zariadenie pre učiteľov a dve sociálne zariadenia pre deti MŠ, časť chodby je vyčlenená ako šatňa pre MŠ (skrinky a lavičky), bývalé priestory školských šatní sú prebudované na školskú kuchyňu. Do budovy školy sú zriadené tri vstupy : jeden pre zamestnancov a žiakov ZŠ,

druhý pre únikový východ ZŠ a tretí pre vstup zamestnancov a detí MŠ. Na prízemí sa nachádza aj nová jedáleň pre ZŠ a novovybudovaná šatňa pre žiakov ZŠ. Do jedálne žiaci a zamestnanci na odber stravy vchádzajú len z vnútra budovy. Počas minulého školského roka bola vybudovaná dielňa na výučbu Techniky a Pracovného vyučovania.

1. Poschodie:

Na prvom poschodí sa nachádzajú kmeňové učebne 1.A, 5.A a 6.A triedy, prebudovaná odborná učebňa PC, zborovňa, riaditeľňa a sekretariát riaditeľa. Na obidvoch stranách chodby sú zriadené sociálne zariadenia pre žiakov ZŠ a zamestnancov. Z dôvodu, že Školský klub detí nedisponuje samostatnými priestormi, tak jedno oddelenie ŠKD je zriadené v 1.A triede.

2. Poschodie:

Druhé poschodie je architektonicky rozdelené na ľavé a pravé krídlo, ktoré sú prepojené spojovacou miestnosťou. V ľavom krídle sa nachádzajú kmeňové učebne 2.A, 3.A a 4.A triedy a archív. V 3.A je vytvorený priestor pre druhé oddelenie ŠKD. V 2.A je zabudovaná vstavaná skriňa zo zrkadlami, ktoré slúžia pre tanečný odbor či krúžok. Namiesto športového skladu, ktorý bol nevyhovujúci, majú pani upratovačky šatňu. V spojovacej resp. prechodovej miestnosti sú zriadené dve učebne a to odborná učebňa chémie, biológie a fyziky a miestnosť pre školského špeciálneho pedagóga pre individuálnu prácu so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V pravom krídle sa nachádzajú učebne 7.A, 8.A a 9.A triedy, žiacka knižnica a hlavný vstup do odbornej učebne chémie, biológie a fyziky. V tejto časti sa nachádza aj výstup do podkrovných priestorov budovy. V spoločných priestoroch obidvoch krídiel druhého poschodia sú umiestnené lavičky a skrine na uloženie rôznych učebných pomôcok.

Na margo priestorových podmienok školy v oblasti kapacitných možností je potrebné uviesť nasledovné skutočnosti :

- školská kuchyňa pripravuje väčší počet jedál ako je legislatívne odporúčaný a jedáleň vytvorená z bývalého vestibulu tiež nemá úplne dostatočnú kapacitu,
- školský klub detí nedisponuje vlastnými priestormi. Jednotlivé oddelenia ŠKD sú umiestnené v triedach, čo samozrejme sťažuje aj výchovno-vzdelávaciu činnosť,
- v dôsledku toho, že MŠ a ŠJ zaberajú takmer celé prízemné podlažie, nemá ani ZŠ ideálne priestorové podmienky.
- najväčším negatívom však je chýbajúca telocvičňa v dôsledku čoho sa hodiny telesnej výchovy v prípade nepriaznivého počasia vyučujú na chodbe, čo dosť narúša vyučovací proces v triedach a prácu v kanceláriách školy.

- potešujúce je, že zriaďovateľ školy seriózne pristúpil k riešeniu nepriaznivých priestorových podmienok školy o čom svedčia konkrétne činnosti – spracovanie projektovej dokumentácie na rozšírenie kapacít MŠ, na vybudovanie šatní a telocvične. Prostredníctvom zriaďovateľa sme získali prostriedky z výzvy ministerstva investícií a regionálneho rozvoja „Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na zvýšenie kapacít infraštruktúry materskej školy“. Kapacita MŠ bola zvýšená na maximálny počet 60 detí. Veľkým plusom je esteticky a účelne zriadený vonkajší areál, v ktorom sa okrem iného nachádza aj multifunkčné ihrisko. Tieto priestory môžu v prípade priaznivého počasia využívať deti a žiaci MŠ, ZŠ a ŠKD. Areál školy je pomerne veľký. Pre potreby MŠ boli vybudované preliezky, pieskovisko, kolotoč, pohyblivý mostík a lanová pyramída. Ku koncu školského roka 2021/22 sme vybudovali pieskovisko pre ŠKD, ohnisko na opekanie a lavičky na sedenie v spolupráci z miestnym kompositorom a firmou ECM. K zostave hrádz bola kúpená gumená podlaha. Areál bol doplnený aj o outdoorové cvičiace stroje a posilňovacie hrazdy. V roku 2015 bolo vybudované multifunkčné ihrisko.

Pred školou sa nachádza park. V tomto parku je vybudovaná aj učebňa v prírode, altánok.. Vybudované sú pekné trávnaté plochy na relaxáciu ako aj kvetinové záhony a skalku. Od roku 2014 máme vybudované aj dopravné ihrisko, ktoré sa získalo vypracovaním projektu z firmy KIA. Zakúpili sa kolobežky, bicykle a odrážadlá. Dokúpili sa aj dopravné značky. Pred školou bola dobudovaná odstavňá plocha pre motorové vozidlá rodičov a návštevníkov školy. Súčasťou areálu je aj skleník a vyvýšené záhony, ktoré sú využívané pri vyučovaní predmetu technika, pestovateľské práce a triednických hodín. Snažíme sa takto poskytnúť žiakom základy pestovania tradičných rastlín nášho regiónu. V areáli školy je aj ovocný sad, v ktorom pestujeme ovocné stromy/jablone, hrušky, slivky, čerešne, višne/ a pravidelne ho dopĺňame. Budujeme Záhradu, ktorá učí.

Materiálno – technické vybavenie školy je na pomerne dobrej úrovni. Triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami, dataprojektormi a notebookmi. Každá trieda má svoj pevný počítač. Počítačová učebňa je vybavená repasovanými počítačmi. Učebňa fyziky, chémie a biológie bola v lete 2018 plne zrekonštruovaná a je vybavená novými žiackymi jednotkami pre 20 žiakov s interaktívnou tabuľou a s príslušenstvom. PC sa nachádzajú okrem počítačovej učebne aj v iných triedach, pedagógovia majú k dispozícii dostatočné množstvo audiovizuálnej techniky, didaktickej techniky a ostatných učebných pomôcok na vyučovanie jednotlivých predmetov. Počas minulého školského roka boli dataprojektory doplnené do všetkých tried, v ktorých chýbali. Novo vybudovaná je žiacka knižnica pomerne kvalitne vybavená rôznymi knižničnými titulmi a encyklopédiami. Triedy sú vybavené novými stolmi a stoličkami, ostatný nábytok bude potrebné postupne obmieňať.

K ochrane majetku slúži vybudovaný alarmový zabezpečovací systém. Vnútorne aj vonkajšie priestory školy sú monitorované kamerovým systémom, ktorý však nie je aj naďalej plne funkčný.

1.6.1 Škola ako životný priestor

Klíma školy a triedy sú významnou emocionálnou záležitosťou. Naša škola by mala byť miestom, ktorá poskytuje žiakom nielen nové vedomosti, ale aj miestom, v ktorom sa žiaci cítia bezpečne, v ktorom môžu rozvíjať nielen kognitívnu, ale aj emocionálnu stránku svojej osobnosti. Výchovu a vzdelanie budeme orientovať na osobnosť žiaka, zohľadňovať jeho individuálne potreby. Budovanie priateľskej atmosféry žiak – žiak, žiak – učiteľ by mal napomôcť aj žiacky parlament, ktorého členmi sú žiaci každej triedy od 5.ročníka. Žiaci tu vyjadrujú svoje postrehy, pocity a návrhy na atmosféru v škole a majú právo vyjadriť sa k základnému dokumentu školy „Školský poriadok“. Okrem toho sa budú zapájať do organizovania školských akcií, moderovania, kreatívnej činnosti.

V kontakte žiak – učiteľ by sme chceli aby aj naďalej prevládala na našej škole neformálna priateľská atmosféra. Žiakom sa budeme snažiť poskytovať priestor na opravu nevydarených výkonov, individuálne sa venovať slabšie prospievajúcim a integrovaným žiakom.

Budeme deti učiť vážiť si seba samého a tak aj druhých, vedieť oceniť a ohodnotiť svoje výkony v škole i v správaní. Vnútorne priestory školy sú čisté, čo vytvára príjemné estetické prostredie vhodné na zdravý vývin dieťaťa. Súčasťou je výzdoba, kde žiaci môžu prezentovať svoju prácu.

Na chodbe je umiestnená televízia, ktorú budeme využívať počas prestávok a v mimo vyučovacom čase.

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, budeme klásť dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora a chodieb.

1.6.2 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola má dodávateľsky zabezpečenú bezpečnostno-technickú službu (v zmysle §21, čl. 8 zákona 124/2006 Z.z. o BOZP). Oprávnené osoby vykonávajú v pravidelných časových intervaloch bezpečnostné prehliadky všetkých objektov organizácie za účelom udržiavania minimálnych bezpečnostných podmienok na zaistenie ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov a žiakov. Pre účely zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní boli vypracované jednotlivé interné predpisy.

Podľa §12 zákona č. 245/2008 o Výchove a vzdelávaní je škola pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinná:

- a/ prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov,
- b/ vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálno- patologických javov
- c/ zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov,
- d/ poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov,
- e/ viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou. Pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.

Požiadavkami na bezpečnosť a hygienu pri práci sa zaoberajú dokumenty školy:

- Školský poriadok
- Prevádzkový poriadok

Pre zabezpečenie zdraviu vyhovujúcich podmienok v priestoroch na vyučovanie vykonávame bezpečnostné previerky na škole v prítomnosti bezpečnostného technika, ktorý je externým pracovníkom školy pre BOZP. Zistené nedostatky odstraňujeme podľa vypracovaného harmonogramu odstraňovania nedostatkov.

Na začiatku školského roku, na prvej triednickej hodine (ďalej len v prípade potreby) sú žiaci preukázateľne poučení o školskom poriadku a dodržiavaní zásad BOZP pri vyučovaní a cez prestávky. O bezpečnosti a ochrane zdravia sú takisto poučení žiaci na vyučovacích predmetoch v odborných učebniach.

Škola po dohode učiteľov a odsúhlasení na Pedagogickej rade plánuje v školskom roku 2023/2024 organizovať lyžiarsky výcvik pre žiakov II. stupňa ZŠ a pre žiakov I. stupňa ZŠ aj školu v prírode. Plavecký výcvik žiakov MŠ a I. stupňa ZŠ plánujeme uskutočniť s dôrazom na dodržiavanie zvýšených bezpečnostných opatrení. Žiaci ŠKD a MŠ budú mať v mesiacoch máj, jún pobyt pri vode. Pred každou školskou akciou sú žiaci poučení špeciálne na daný typ školskej akcie. Vedúci akcie 4 dni pred akciou podá návrh na zabezpečenie hromadnej školskej akcie, ktorého súčasťou, okrem cieľov akcie a jej organizačného zabezpečenia, je aj obsah poučenia BOZP na daný typ akcie a podpisy žiakov, ktorí boli poučení. Pre žiakov, ktorí sa daných aktivít nezúčastnia sa zabezpečí náhradné vyučovanie.

Pred odchodom na prázdniny budú žiaci oboznámení o zvýšenom nebezpečenstve úrazov pri zimných a letných športoch.

Počas účelových cvičení a didaktických hier sa venuje zvýšená pozornosť bezpečnosti a ochrane zdravia.

Pri ochrane bezpečnosti zdravia zamestnancov sú títo pravidelne v dvojročných intervaloch školení z BOZP pri práci. Zamestnanci vykonávajú pravidelné lekárske prehliadky. Novoprijímaní

zamestnanci musia mať vstupnú lekársku prehliadku.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program (ŠkVP) je základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie na našej škole, bol koncipovaný v zmysle zákona NR SR č.245/2008 - § 7. Základná škola s materskou školou Partizánska Ľupča 419 poskytuje všeobecné vzdelanie. Absolvent ZŠ je pripravený pokračovať v štúdiu na školách vyššieho typu.

2.1 Ciele školy

Ciele školy vychádzajú z platných základných pedagogických dokumentov – Štátneho vzdelávacieho programu, učebných osnov, filozofie školy, strategických zámerov školy, vlastnej koncepcie riadenia školy.

Cieľ č. 1: Umožniť všetkým žiakom získať kľúčové kompetencie:

- a/ vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a zvolených voliteľných predmetoch,
- b/ dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole,
- c/ zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Cieľ č. 2: Naším princípom je viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a byť schopní celoživotne sa vzdelávať...

Cieľ č.3: Dať šancu každému žiakovi rozvíjať sa podľa svojich schopností a umožniť mu zažiť úspech. Zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Cieľ č.4: Naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať.

Cieľ č. 5: Vedieť poskytnúť základnú prvú pomoc. **Ďalšie ciele:**

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich odborný a profesijný rast,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami,
- zaviesť nové formy a metódy práce.

2.1.1 Škola

- Umožní všetkým žiakom získať potrebné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch.
- Bude dbať na rozvoj kľúčových kompetencií.
- Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.
- Zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní – na škole budú aj naďalej pracovať ako kmeňoví zamestnanci školy: školský špeciálny pedagóg, asistenti učiteľa.
- So žiakmi budú aj naďalej pracovať zamestnanci odborných poradenských zariadení.
- Bude výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
- Bude sa snažiť vychovávať človeka rozhl'adeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme.
- Vyvinie maximálne úsilie na dosiahnutie zvýšenia gramotnosti v oblasti IKT všetkých žiakov.
- Zabezpečovať kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch.
- Bude formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
- Spolu s rodičmi bude usilovať vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

2.1.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

V nasledujúcom školskom roku 2023/2024 chceme pokračovať v stabilizácii pedagogického zboru a žiakov školy, vo vyučovaní dvoch cudzích svetových jazykov – anglický a nemecký jazyk, v zvyšovaní zmyslu pre ekológiu – zavedenie predmetu environmentálna výchova a posilnenie biológie, čitateľskej a finančnej gramotnosti a poskytnutie adekvátneho vzdelania žiakom so zdravotným znevýhodnením.

2.1.3 Základná filozofia školy

pomáhame deťom rásť morálne, intelektuálne a emocionálne,
veríme v hodnotu a dôstojnosť každého žiaka,

rešpektujeme právo každého jednotlivca na rozvoj jeho osobnosti.

Víziou školy do budúcnosti je byť školou:

- **otvorenou** – pripraviť žiakov pre uplatnenie v praktickom živote, vytvoriť zo školy vzdelávacie, kultúrne a športové centrum prístupné nielen žiakom, zamestnancom ale aj širokej verejnosti.
- **občianskou** – demokratické prístupy a výchovu morálneho správania sa s dôrazom rešpektovania osobnosti každého žiaka i učiteľa ako i každého pracovníka školy, uplatňovať individuálny prístup s cieľom všestranného rozvoja osobnosti žiaka schopného samostatne a zodpovedne sa rozhodovať.
- **školou zdravého životného štýlu** – vytvoriť zdravé školské prostredie pre žiakov, pedagógov a ostatných zamestnancov školy(protidrogová prevencia, enviromentálna výchova, zdravá škola).
- **školou rešpektu a tolerancie** – zážitkovým učením viesť žiakov k tolerovaniu odlišnosti a vzájomného porozumenia, rešpektovaním iných názorov.
- **školou európskou** – viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej zdatnosti, aby boli schopní komunikovať v jednom cudzom jazyku, dokázali nadviazať kontakt s rovesníkmi z iných krajín, získať základy druhého cudzieho jazyka.

2.1.4 Zameranie školy

- na humanizáciu výchovno- vzdelávacieho procesu
- na enviromentálnu výchovu s dôrazom na separovanie odpadu
- na rozvoj funkčnej gramotnosti a čitateľských zručností
- na rozvoj počítačovej gramotnosti
- na rozvoj finančnej gramotnosti
- na rozvoj regionálnej kultúry
- na rozvoj projektového a personalizovaného vyučovania

Humanizácia vo výchovno-vzdelávacom procese – budeme pokračovať v úsilí čo najviac sa priblížiť žiakovi, dobre poznať jeho problémy cez Linku dôvery, rôzne ankety, rozhovory so žiakmi a s rodičmi, pozorovanie. Naďalej budeme rozvíjať otvorenosť školy voči vonkajšiemu prostrediu – hlavne rodine, ale aj širšej verejnosti, budeme pokračovať v osvedčenej ponuke otvorených hodín pre rodičov. Pokračovať v zavádzaní alternatívnych prvkov vzdelávania. Pozornosť venovať

problematike ľudských práv a ich uplatňovania v škole. Pravidelne sledovať nežiadúce javy a odstraňovať ich.

Enviromentálna výchova – budeme pokračovať vo vylepšovaní prostredia tried, ostatných priestorov školy a tiež celého školského areálu. Zapájajú sa do projektov s danou tematikou, do súťaží, vzdelávacích podujatí. Budeme pokračovať v budovaní Záhrady, ktorá učí a zvýšime aktivity súvisiace so separovaním odpadu s akcentom jeho dôležitosti. V školskom roku 2022/2023 sme zaradili do rozvrhu nový predmet Environmentálna výchova pre žiakov šiesteho ročníka. Tento školský rok budú mať predmet zaradený v rozvrhu žiaci od 4.ročníka po 7.ročník.

Rozvoj funkčnej gramotnosti a čitateľských zručností – funkčnou gramotnosťou rozumieme čitateľskú, matematickú a prírodovednú gramotnosť. Je dôležité pracovať s textom nielen na hodinách SJL, ale aj na iných predmetoch. a naopak na hodinách SJL zaradiť aj texty z rôznych oblastí (prírodné vedy, matematika a práca s informáciami ...). Budeme vytvárať podmienky na vyučovanie cudzích jazykov, vzdelávaním pedagógov, nákupom nových učebných pomôcok. Budeme podporovať rozvoj čitateľskej gramotnosti. V Rámcovom učebnom pláne školy (RÚP) sme posilnili v rámci disponibilných hodín vyučovacie predmety SJL, MAT, CHE, organizujeme rôzne mimoškolské akcie zamerané na prácu s knihou, akcie v knižnici, žiaci navštevujú aj mestskú knižnicu.

Rozvoj počítačovej gramotnosti – táto požiadavka vyplýva z potrieb vzdelávania pre tretie tisícročie, z požiadavky trhu práce. Zároveň vedieme žiakov k bezpečnému využívaniu internetu, upozorňujeme na možné riziká, možnosť kyberšikany.

Rozvoj finančnej gramotnosti – vo finančnom vzdelávaní je dôležité disponovať odbornými vedomosťami z oblasti financií. Cieľ finančného vzdelávania spočíva v získaní kompetencií nevyhnutných pre finančné a existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny a pre aktívnu účasť na trhu finančných produktov a služieb. Do RÚP sme v rámci voliteľných hodín posilnili matematiku v rámci, ktorej sa budú žiaci vzdelávať aj vo finančnej gramotnosti.

Rozvoj regionálnej kultúry – budeme pokračovať v zachovávaní ľudových tradícií (Vianoce, Fašiangy, Vynášanie Moreny, Stavanie mája, Majálesy), v príprave slávnostných akadémií, kultúrnych programov. Vystúpenia žiakov budeme realizovať v škole, v obci v zariadení pre seniorov, ponúkneme aj iným obciam. Od minulého šk. roka sme začali realizovať viacero tradičných podujatí v našej škole – vítanie jari (projektový deň), stávanie mája, ľudové tance, využitie ľudových krojov nášho regióna.

Rozvoj projektového a personalizovaného vyučovania - učitelia si budú zvyšovať profesijné kompetencie a zručnosti v danej oblasti účasťou na vzdelávacích podujatiach v rámci plánu profesijného rozvoja a následne ich aplikovať vo vzdelávacom procese so žiakmi – používanie inovatívnych metód

a foriem práce.

3 Stupeň vzdelania ISCED 1 a ISCED2

Stupeň vzdelania:

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3.1 Profil absolventa ISCED 1

1. ISCED 1 - Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;

- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto klúčové kompetencie (spôsobilosti):

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na neadekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

- **kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
  - vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
  - ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
  - dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
  - dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
  - vie používať rôzne vyučovacie programy,
  - získal základy algoritmického myslenia,
  - chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
  - vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

- **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa**
  - má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
  - uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
  - vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
  - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
  - vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti, pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch, pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavý a spolupracujúci) spôsobom,

- **osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**
  - má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
  - uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
  - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
  - uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
  - dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
  - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
  - dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
  - uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
    - dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
    - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
    - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
    - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
    - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
    - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
    - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
    - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
    - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

3.2 Profil absolventa ISCED 2

2. ISCED 2 – Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;

- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania. Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**
  - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
  - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
  - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
  - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
  - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom

efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

- **kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

- **kompetencie (spôsobilosti) občianske**

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
  - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch,
- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**
  - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
  - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
  - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,
- **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
  - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
  - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
  - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
  - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
  - cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
  - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
  - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

3.3 Profil absolventa ISCED 1 so zdravotným znevýhodnením

3. Profil absolventa ISCED 1 so zdravotným znevýhodnením

Naša škola je prístupná pre prijímanie žiakov so zdravotným znevýhodnením, máme bohaté skúsenosti so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a so žiakmi zo

sociálne znevýhodneného prostredia. Na škole máme takmer 21% integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s poruchami správania a pozornosti. Pomoc týmto žiakom a rodičom poskytuje školský špeciálny pedagóg. Na vyučovaní pracuje s nimi aj asistent učiteľa. Všetci integrovaní žiaci majú vypracovaný individuálny vzdelávací program, ktorý vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom a v spolupráci CPPP a P v Liptovskom Mikuláši a Ružomberok. Týmto žiakom škola poskytuje učebné aj kompenzačné pomôcky, ktoré im uľahčujú prácu na hodinách, odbornú literatúru pre pedagógov a pracovné listy pre žiakov. Žiaci sú hodnotení podľa odporúčania CPPP a P a podľa metodických pokynov na hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Špeciálny pedagóg má vlastný kabinet s odbornou literatúrou a kompenzačnými pomôckami pre žiakov.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so zdravotným znevýhodnením by si mal osvojiť tieto kľúčové kompetencie/tieto kľúčové kompetencie sú len orientačné, nakoľko každý žiak je individualita a my rešpektujeme jeho osobitosti súvisiace s konkrétnymi diagnózami:

a/ sociálne komunikačné kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou, adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať/nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo motorickej koordinácie/,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí, je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na neadekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na zakladenej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba, aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi

harmonické vzťahy,

b/kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pritom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie, (c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií,
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu, • vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

c/ kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovou učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

d/kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie, dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc.

e/ osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,

- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom, (g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry,
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti, prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka rešpektuje vkus iných ľudí,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

Na základe vyhodnotenia zistení úrovne vedomostí žiakov členovia Pedagogickej rady prijali rozhodnutie, podľa ktorého výchovno-vzdelávací proces v jednotlivých ročníkoch bude prebiehať podľa nezmenených vzdelávacích štandardov v nasledujúcom období a teda aj v tomto školskom roku.

Škola je pripravená v prípade potreby aj v tomto školskom roku vyučovať žiakov dištančnou formou.

4 Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Ide o výber metód, ktoré pomáhajú rozvíjať hlavne vyššie poznávacie funkcie.

Vo výchovnovzdelávacom procese budeme využívať rôzne inovačné metódy, ktoré budú zamerané hlavne na rozvoj vyšších poznávacích funkcií, na rozvoj kritického myslenia, na rozvoj tvorivosti a samostatnosti, napr. metódu EUR/evokácia- uvedomenie-reflexia/. Metódami kooperatívneho vyučovania budeme viesť žiakov k tímovej spolupráci, tvorbou projektov a ich prezentáciou budeme naplňovať ciele prierezovej témy tvorba projektu a prezentačné zručnosti. V maximálnej miere budeme využívať prácu vo dvojiciach, skupinové vyučovanie a pod. Nákupom moderných didaktických pomôcok budeme podporovať vyučovanie pomocou didaktickej techniky. Budeme pripravovať rôzne vysoko efektívne organizačné formy vyučovania – konferencie, semináre, diskusie, žiacke okrúhle stoly, tvorivé dielne, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajobu výstupov, praktickú výučbu. Budeme pokračovať aj v iných formách vzdelávania ako sú exkurzie, športové aktivity, účelové kurzy, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním. Uvedeným zámerom bude podriadené aj ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov - budeme sa orientovať na vzdelávanie v oblasti inovácií vo vyučovacom procese –účasť na konferenciách, odborné časopisy – Pedagogické rozhľady, Učiteľské noviny, Slovenský jazyka a literatúra v škole, Komenský, Vychovávateľ... Intenzívne sa progresívnymi metódami vo vyučovaní budeme zaoberať v zasadnutiach metodických orgánov. Na pracovných poradách budeme naďalej vytvárať priestor na informácie z odbornej literatúry, zo školení, materiály zo vzdelávaní, napr. prezentácie budú k dispozícii všetkým zamestnancom, budeme si vytvárať databázu študijných materiálov v PC v zborovni, prípadne si ich budeme odovzdávať elektronickou poštou. V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností. Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. (Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom). Chceme si všimáť talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Pri určovaní pedagogických kompetencií škola navrhuje rozvíjať tieto kľúčové kompetencie:

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**
  - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedkusebarealizácie a osobného rozvoja,
  - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
  - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
  - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
  - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom,
  - efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

Ako na to?

- umožniť žiakom hovoriť na danú tému, ako aj v súvislostiach a skúsenostiach z ich života,
  - učiť žiakov počúvať názory spolužiaka,
  - vedieť diskutovať,
  - do vyučovacích hodín zaraďovať hovorové cvičenia na danú tému, umožniť aj na prírodovedných predmetoch diskutovať a prihliadať na využívanie odbornej terminológie,
  - čítať a písať s porozumením,
  - hodiny cudzieho jazyka spestriť piesňami, básňami a dialógmi,
  - viac využívať formatívne hodnotenie.
- **kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
    - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných

situáciách,

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- zvláda základy finančnej gramotnosti potrebné pre život (pozná pojmy úrok, úver, vie zaobchádzať s peniazmi, pozná hodnotu peňazí, plánovanie, ...),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,
- finančná matematika,

Ako na to?

- zadávať žiakom tvorivé úlohy zo života,
  - zapojenie do matematických, prírodovedných súťaží,
  - organizácia exkurzií,
  - doplniť školskú knižnicu o encyklopédie,
  - zorganizovanie projektových dní.
- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
    - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
    - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
    - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
    - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
    - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
    - vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT,
    - chápe rozdiel medzi skutočným a virtuálnym svetom,

Ako na to?

- obnovíme výukové programy,
  - budeme rešpektovať právne a etické zásady používania IKT,
  - budeme rozvíjať tvorivosť a estetické cítenie v rôznych grafických editoroch,
  - budeme dopĺňať PC učebňu novými počítačmi.
- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
    - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
    - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych

- postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov, žiaci hľadajú rovnaké, podobné alebo rozdielne znaky, postupujú od jednoduchých problémov k zložitejším,
- objavené poznatky žiaci aplikujú v podobných situáciách, ktoré žiaci sami vymýšľajú

Ako na to?

- budeme organizovať kurzy psycho-sociálneho výcviku,
  - spolupráca s PPP a DIC,
  - viesť žiakov k tomu, aby sa nedali odradiť prípadným neúspechom.
- **kompetencie (spôsobilosti) občianske**
    - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva,
    - uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
    - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
    - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
    - prispieva k naplneniu práv iných,
    - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
    - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

Ako na to?

- dbať na to, aby sa žiaci podieľali na stanovovaní pravidiel pri práci v skupinách a aby rešpektovali tieto pravidlá,
- poskytnúť žiakom určitú mieru slobody vyjadrenia svojho názoru v rámci etických pravidiel:
  - ✓ aby sa učili tolerancii a zodpovednosti za splnenie pridelenej úlohy v prípade potreby dokázali požiadať o pomoc a sami boli ochotní pomôcť,
  - ✓ aby vzájomná komunikácia prebiehala v príjemnej atmosfére, aby sa žiaci vhodne medzi sebou oslovovali,
  - ✓ aby sme vychovali žiakov so slušným správaním bez hrubosti a násilia,

- ✓ aby sme preventívne pôsobili na žiakov v oblasti protidrogovej prevencie, šikany a k výchove k manželstvu a rodičovstvu.

Uvedené občianske spôsobilosti získané žiakmi v rámci rozvíjania kritického myslenia aplikované rôznymi metódami a formami, sa budú pedagógovia snažiť zistiť úroveň a mieru osvojenia si daných kompetencií. K tomu účelu bude možnosť vybrať si zo širokej batérie diagnostických a hodnotiacich metód od dotazníkov cez rôzne súťažné aktivity až po samotné prezentácie žiakmi.

- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
  - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine
  - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať
  - sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch,
- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**
  - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
  - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
  - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

Ako na to?

- exkurzie,
- besedy so zástupcami škôl v regióne,
- spolupráca s CPP – profesijná orientácia a výchovný poradca.
- **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
  - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty
  - so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
  - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom,
  - vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,

- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti

Ako na to?

- tvorivé dielne,
- besedy a exkurzie,
- riadený rozhovor,
- súťaže, kvízy a kultúrne programy,
- návšteva múzeí, galérií a kultúrnych predstavení.

5 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy ISCED 1

Vzdelávacie oblasti: Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzi predmetových vzťahov.

1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA, PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA PRÍRODOVEDA ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ, VÝCHOVA, NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciú oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a anglický jazyk. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu

(čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote. Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplyvujúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické

obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúálnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno- patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a

pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce. Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie. V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využiteľných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k

pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu. 10 Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Prierezové témy ISCED 1:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nad predmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vede ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné

medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. V 4. ročníku žiakom pribudol samostatný predmet zameraný len na environmentálnu výchovu. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľadňovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzi kultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu

Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách. Od minulého školského roka sme sa zamerali aj na organizovanie školských akcií a projektového vyučovania zameraného na ľudovú kultúru a tradície spojené s regionálnou výchovou – stávanie mája, vítanie jari, ľudové tance, ľudové tradície, kroje...

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej

- premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na

1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, environmentálna výchova ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania

– didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

6 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy ISCED 2

2. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA, INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA, CHÉMIA, BIOLÓGIA, ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS, GEOGRAFIA, OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA, NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA, SVET PRÁCE, RUČNÉ PRÁCE
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ, VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzie jazyky. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne

tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. 7 Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety matematika a informatika, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť. Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, environmentálna výchova, geografia, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia s jej humánnou zložkou a občianska náuka spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzi predmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo. Predmet etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov

voči negatívnym sociálno-patologickým či amorálnym vplyvom. Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Predmet technika je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a

komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom telesná a športová výchova, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

Prierezové témy ISCED 2:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie.

Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného

prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného

zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzi kultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;

- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia

Prierezová téma Ochrana života a zdravia sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

7 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie školy
3. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

7.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Všeobecné pravidlá a kritériá pre hodnotenie žiakov:

- žiaci sú priebežne hodnotení formou známok podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl,
- známky môžu byť podľa potreby doplnené slovným hodnotením (ústnym alebo písomným),
- polročné a koncoročné vysvedčenie na konci každého ročníka sa vydáva zo známkami, o použití slovného hodnotenia rozhoduje na začiatku školského roka riaditeľ školy na základe prerokovania v pedagogickej rade,
- hodnotenie je adekvátne veku žiaka a jeho individuálnym schopnostiam,
- integrovaní žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných

školách na základe psychologického vyšetrenia,

- zákonní zástupcovia žiakov sú zoznámení s hodnotením prospechu a správania žiaka prostredníctvom žiackej knižky, internetovej žiackej knižky, na rodičovských združeniach a konzultáciách,
- v prípade výrazných zmien v správaní alebo v prospechu žiaka sú zákonní zástupcovia oboznámení ihneď.

Pravidlá pre hodnotenie v predmetoch

- hodnotenia žiaka v predmete nezahŕňa hodnotenie správania, správanie žiaka je hodnotené zvlášť, hodnotené sú zručnosti a vedomosti, ktoré boli v rámci vyučovania už prebrané a precvičené,
- pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a vyučovacie výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie,
- stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok za príslušné obdobie,
- prihliada sa k systematickosti v práci žiaka v priebehu klasifikačného obdobia,
- súčasťou celkového hodnotenia práce žiaka v predmete je i príprava na predmet (príprava pomôcok, vedenie písomností, práca na domácich úlohách, doplňovanie učiva v prípade absencie žiaka, pracovitosť a prístup k vyučovaciemu predmetu...),
- miera a naplnenia kľúčových kompetencií vo forme plnenia očakávaných výstupov je východiskom pre hodnotenie žiaka v predmete,
- žiaci sú vopred oboznámení s termínom písomných prác trvajúcich viac ako 20 min., zároveň s termínom sú oboznámení aj s témami písomnej práce,
- žiaci sú oboznámení s kritériami ich hodnotenia a majú právo sa k nim vyjadriť,
- žiakom je umožnené sebahodnotenie odpovedajúce ich veku a schopnostiam, forma sebahodnotenia je ponechaná na vyučujúcom,
- v prípade že nebude možné žiaka klasifikovať v normálnom termíne klasifikácie (napr. z dôvodu vysokej absencie) bude žiak po prerokovaní v PR klasifikovaný v náhradnom termíne, prípadne bude preskúšaný komisionálne,
- minimálny počet známok za polrok je 8 v predmetoch so štyri a viachodinovou dotáciou, minimálne 2 z ostatných predmetov.

Pravidlá pre hodnotenie správania

- v hodnotení správania žiakov sa neprihliada na prospech v predmetoch,

- škola nehodnotí správanie žiaka mimo školy, ale snaží sa na žiakov vplývať tak, aby robili na verejnosti dobré meno nielen sebe, ale i škole a rodine,
- pri hodnotení správania vychádza škola zo základných spoločenských, etických a hygienických noriem slušného správania, ktorých základy sú súčasťou školského poriadku,
- pri hodnotení správania žiaka postupujú vyučujúci prísne individuálne, žiadny z jednotlivých prípadov nevytvára precedens záväzný pre hodnotenie správania iných žiakov.

Hodnotenie a klasifikácia v piatom až deviatom ročníku

V súlade s čl. 1 ods.3 MP č.7 /2009-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ z 28.4.2009 sa hodnotenie žiaka v 5. - 9.ročníku vykoná klasifikáciou. Klasifikovať sa budú všetky predmety okrem etickej a náboženskej výchovy. Uvedené predmety sa hodnotia slovne.

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu:

- vstupné a výstupné testy zo SJL a MAT v 5. až 9. ročníku.
- písomné práce a školské úlohy zo SJL a MAT (I. štvrťrok, polrok, III. štvrťrok a koniec šk. r.).
- vstupný test všeobecnej a pohybovej výkonnosti v 5. ročníku a výstupné testy všeobecnej a pohybovej výkonnosti v ročníkoch 6. až 9.

Pre školský rok 2023/2024 bola pre žiakov piateho až deviateho ročníka upravená stupnica hodnotenia, ktorá bola schválená na augustovej PR.

Stupne hodnotenia

100% - 90%	1
89% - 80 %	2
79% - 50 %	3
49% - 30%	4
29% a menej.....	5

Pri výpočte bodového hodnotenia zaokrúhľovať všetky hodnoty nadol.

7.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení.

Body sa budú prideliť na základe:

- pozorovania, hospitácie , rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – prospech žiakov,

- výsledkov žiakov, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.,
- výsledkov žiakov v mimoškolských žiackych súťažiach - predmetové olympiády,
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti tvorby učebných pomôcok,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),
- hodnotenia učiteľov žiakmi,
- získanie sponzorstva pre školu,
- aktivita pri organizácii akcií organizovaných školou,
- tvorba programov a organizovanie programov,
- účasť na súťažiach jednotlivcov a družstiev,
- účasť na olympiádach,
- úroveň vedenia pedagogickej dokumentácie (forma, obsah, dochvilnosť),
- úroveň plánovania a prípravy výchovno- vzdelávacieho procesu

7.3 Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- posúdenie oblastí, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, a oblastí, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky,
- vrátane návrhov a opatrení.

Budeme monitorovať

- podmienky na vzdelanie,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klímu školy,

- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás bude

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Na hodnotenie školy vypracujeme dotazníky, ktoré zadáme rodičom, žiakom a učiteľom. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Otázky zameriame na: možnosť skontaktovania sa so školou, dostatok informácií o škole, spokojnosť s prácou učiteľov, hodnotením žiakov a klasifikáciou, využitím mimo vyučovacieho času - kurzy, výlety, vzdelávacie zájazdy a pod.

8 Školský učebný plán – 2023/2024

Kapitola obsahuje rámcové učebné plány pre primárne vzdelávanie a nižšie sekundárne vzdelávanie pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

Učebný plán pre I. stupeň ZŠ

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín				
iškVP		iškVP				
		1. roč.	2. roč.	3.roč.	4. roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8+1	7+1	7	31+2
	Prvý cudzí jazyk: Anglický jazyk	0+ 2	0 + 2	3	3	6 + 4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4+1	4	16+1
	Informatika	0	0	1	1	2
Človek a príroda	Prvouka	1	2	0	0	3
	Prírodoveda	0	0	1	2	3
	Environmentálna výchova	0	0	0	0+1	0+1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	0	0	1	2	3
Človek a hodnoty	Etická výchova Náboženská výchova	1	1	1	1	4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	1	1	2
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
Povinné hodiny spolu		20	20	23	25	88
Disponibilné hodiny		2	3	2	1	8
Spolu hodín		22	23	25	26	96

Učebný plán pre II. stupeň ZŠ

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín					
		iŠkVP					
iŠkVP		5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5+1	5	4	5	5+1	24+2
	Prvý cudzí jazyk: Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
	Druhý cudzí jazyk: Nemecký jazyk	0	0	0+2	0+2	0+2	0+6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5+1	21+5
	Informatika	1	1	1	1	0	4
Človek a príroda	Fyzika	0	2	1	2	1	6
	Chémia	0	0	2	2	1+1	5+1
	Biológia	2	1+1	2	1	1	7+1
	Geografia	2	1	1	1	1	6+1
	Environmentálna výchova	0+1	0+1	0+1	0	0	0+3
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2	6
	Občianska náuka	0	1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	Etická výchova	1	1	1	1	1	5
	Náboženská výchova						
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1	5
	Ručné práce	0	0+1	0	0	0	0+1
	Pestovateľské práce	0	0	0	0	0	0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
	Hudobná výchova	1	1	1	1	0	4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Povinné hodiny spolu		24	25	26	27	25	127
Disponibilné hodiny		3	4	4	3	5	19
Spolu hodín		27	29	30	30	30	146

9 Poznámky

Voliteľné(disponibilné) hodiny sme v ŠkVP riešili nasledovne:

- a.) vybrali sme si z ponúkaných voliteľných predmetov zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu,
- b.) budeme ich využívať na rozšírenie, upevnenie, dôkladnejšie precvičenie učiva, využívanie regionálnych prvkov, prierezových tém,
- c.) vytvorili sme nové predmety (pestovateľské a ručné práce, environmentálna výchova, kde sme vychádzali z potrieb školy,
- d.) v súlade s dodatkom č. 7 k ŠVP sme jednu disponibilnú hodinu v 9. ročníku nevyužili na posilnenie dejepisu, ale chémie.

V súlade s vyhláškou MŠ SR č.203/2015 Z. z. o základnej škole, ktorou sa mení vyhláška č-320/2008 Z. z o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011 Z. z. realizujeme organizáciu výchovno- vzdelávacieho procesu nasledovne:

Vyučovacia hodina má 45 – minút. Vyučujúci si môžu zvoliť aj vlastnú organizáciu, napr. vyučovacie bloky. Pri organizovaní vyučovania iným spôsobom ako vyučovacia hodina, súvisiacim s výchovno-vzdelávacou činnosťou určí škola dĺžku prestávok podľa charakteru činnosti s prihliadnutím na základné fyziologické, psycho-hygienické požiadavky žiakov. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola zistí podľa akého ŠkVP sa žiak vzdelával a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností so svojim vlastným vzdelávacím programom v priebehu jedného roka.

Dodržiavame najvyšší počet žiakov v triede:

- 22 žiakov v prvom ročníku,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- 28 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka.

Triedu podľa charakteru vzdelávacieho programu delíme na skupiny, počet skupín počet žiakov v skupine určujeme spravidla podľa priestorových a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce:

- na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova / etická výchova spájame žiakov rôznych tried a vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov klesne pod 12 žiakov spájame do skupín aj žiakov rôznych ročníkov (etická výchova, evanjelické náboženstvo). Ak si žiak vyberie predmet navštevuje ho po celý rok, nie je možná zmena,

- na vyučovanie predmetu anglický jazyk delíme žiakov kde prevyšuje počet žiakov nad 17 žiakov,
- predmet telesná výchova vyučujeme v prvom až štvrtom ročníku chlapcov a dievčatá spoločne, na druhom stupni delíme skupiny na chlapcov a dievčatá, kde naplníme skupina do 25 žiakov,
- na vyučovanie predmetov technika, pestovateľské práce a ručné práce vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov 17,
- na vyučovanie predmetu informatika vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
- škola umožňuje osobitnú formu plnenia povinnej školskej dochádzky – individuálne vzdelávanie, zahraničné štúdium – všetko na základe platnej legislatívy.

Dôsledne dodržiavame psycho - hygienické požiadavky pri dodržiavaní času trvania vyučovacej hodiny a prestávok na oddych a organizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti nasledovne:

1. hod.: 7.30-8.15

prestávka : 8.15-8.25

2. hod.: 8.25-9.10

veľká prestávka: 9.10-9.25

3. hod.: 9.25-10.10

prestávka: 10.10-10.20

4. hod. 10.20-11.05

prestávka: 11.05-11.15

5. hod. 11.15-12.00

prestávka: 12.00-12.10

6. hod. 12.10-12.55

obedná prestávka: 12.55-13.25

7. hod. 13.25-14.10

Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

V zmysle Metodického pokynu č.22/2011 – R, na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy /MP/-čl. 4,ods.11 žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň školy získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení vo štvrtom ročníku sa do doložky uvedie „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Podľa čl. 4, ods.12 uvedeného dokumentu žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň školy získa nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako v deviatom ročníku, v zmysle čl.4,odst.13 MP sa mu do doložky uvedie “Žiak získal primárne vzdelanie“.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. V zmysle čl. 4, odst.14 MP sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie , koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.

O náležitostiach doložiek na vysvedčení u žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia SR, pojednáva MP čl. 15,čl. 16 citovaného MP pojednáva o žiakoch so zdravotným znevýhodnením. Školský vzdelávací program je otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne meniť a dopĺňať podľa pokynov MŠ SR na základe legislatívnych zmien, na základe požiadaviek rodičov, pripomienok Rady školy aj podľa usmernení zriaďovateľa.

Revidovaný ŠkVP bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 30.8.2023.

Revidovaný ŠkVP bol prerokovaný Radou školy dňa ..... 2023.

Revidovaný iŠkVP bol schválený zriaďovateľom dňa ..... 2023.

Mgr. Ľuboš Hošala
riaditeľ školy